

ISABELA VASILIU-SCRABA

Eseist, filosof, istoric al filosofiei

IsabelaVS-Monada-Diaconu-titluri-Nae-2Ambalaj

IsabelaVS-Monada-Diaconu-titluri-Nae-2Ambalaj// 33870 car./4672 cuv

SURSA: https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-2ambalaj/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-2ambalaj/)

Isabela Vasiliu-Scraba, **Monada fără ferestre a incompetenței unui editor al lui Nae Ionescu**

Motto: „Mentalitatea pozitivistă, cu o agresivitate ieșind din confuzia cea mai elementară…e rușinea anilor pe care îi trăim, într-un secol în care au existat mari filozofi și o mare filozofie a existenței" (Theodor Cazaban).

Cu vreo jumătate de an înainte de marea trecere, acad. Mircea Eliade a oferit ultimul curs de metafizică ținut de Nae Ionescu în 1936-1937 celui trimis de oficialitățile comuniste să-i ducă savantului de renume mondial o țінulă de mulțumire pentru donația de carte făcută Bibliotecii Centrale Universitare (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *A fost Culianu turnător al savantului Eliade ?*). După treisprezece ani de la generoasa ofertă din 1985, primele două prelegeri au fost publicate de Nicolae Florescu în „Jurnalul literar" din 1998. Un an mai târziu întregul curs a fost tipărit pentru prima oară.

La puțin timp după apariția în volum a cursului din 1936-1937, revista bucureșteană „Viața românească" din decembrie 1999 mi-a publicat studiul „Surpriza ultimului curs de metafizică a lui Nae Ionescu", pe care ulterior l-am incorporat în volumul intitulat *Metafizica lui Nae Ionescu* (Slobozia, 2000), la capitolul „Gândirea lui Nae Ionescu și ambalajul în care este ea oferită cititorilor" (pp. 199-220). Aici arătasem de ce nu sunt de acord cu practica adăugării de titluri și subtitluiri unor prelegeri universitare ținute în interbelic. In principal o asemenea practică îmi părea că este modul cel mai simplu și mai eficient de coborâre a nivelului unor cursuri naeionesciene până la modestul prag de (ne)înțelegere al editorilor formați la școala marxismului pavlovian, numit azi „neo-marxism". Textul îl încheiam cu propunerea ca titlurile și subdiviziunile editorului Marin Diaconu să figureze în notițe personale, fișe de lectură, eventual, printr-o elaborare a lor, în oarece studiu despre gândirea unicului creator de Scoală filozofică românească.

Spre surprinderea mea, noile titluri si subtitluri de prelegeri au figurat într-un volum de articole inițial publicate în revista sibiană „Puncte cardinale" (vezi „De la Eminescu la Petre Țuțea", Ed. Anastasia, București, 2000), în care cititorul nu fusese avertizat că este redată grila de lectură a editorului Marin Diaconu și nicidecum gândirea lui Nae Ionescu. Despre autorul Răzvan Codrescu (aka Adolf Crivăț Vasile, n. 1959, bursier N.E.C., al directoarei Anca Răutu/Oroveanu, fiica lui Leonte Răutu), politologul Ion Varlam observase că în revista „Puncte cardinale" s-a ocupat si cu „propaganda pentru partidul PNR al lui Virgil Măgureanu" (vezi Ion Varlam, *Pseudo-România. Conspirarea deconspirării*, Ed. Vog, București, 2004, p.347).

In anul în care apăruse cartea mea despre gândirea naeionesciană (*Metafizica lui Nae Ionescu*, Slobozia, Ed. Star Tip, 2000) s-a publicat și un comentariu cu titlul "Nae Ionescu-filozof", avându-i ca autori pe soții Marin și Florica Diaconu (vezi pp. 7-73 din vol.: Nae Ionescu, *Opere*, vol. I, Ediție îngrijită de Marin Diaconu și Dora Mezdrea, Ed. Crater, București, 2000). Cei doi ar fi scris textul lor din iunie 1990 până în dec. 1999 (p. 73) care s-ar fi vrut "o introducere rezumativă, pe cât posibil obiectivă, în filozofia lui Nae Ionescu" (p. 406).

Din păcate, insuficiența pregătirii filozofice si balastul prejudecăților din perioada comunistă i-a făcut pe soții Diaconu să folosească în primele două pagini de patru ori cuvântul "contestat", de două ori cuvîntul "controversat" și o dată cuvântul "diabolic". Ei au reactualizat cât au putut mai bine receptarea filozofului Nae Ionescu din perioada comunistă nu doar prin minuțioase trimiteri bibilografice la articolele respectivei perioade, dar și din repetarea falsei afirmații că Nae Ionescu ar fi "ignorat" istoria metafizicii, cum scria, de pildă, și profesorul univ. Ghe. Cazan în *Istoria filozofiei românești* (București, 1984, p.318). Lipsa de acces la ideile filozofice ale lui Nae Ionescu, si în general lipsa unei culturi filozofice minimale i-a mai determinat pe soții Diaconu să aștearnă pe hârtie și autentice gogomănii. Ei rețin „efortul lui Nae Ionescu de a cuprinde și a înstăpâni absolutul metafizic" (p. 35). In opinia lor, "conștiința păcatului originar stă la baza deosebirii dintre om și Dumnezeu"(p. 41).

Textul inedit al ultimului curs de metafizică, ținut de Nae Ionescu în anul universitar 1936-1937 fusese publicat cu titlul de *"Tratat de metafizică"* (Ed. Roza Vânturilor, București, 1999). Probabil pentru a-i sublinia ineditul gândirii și o vag bănuită structurare într-un sistem. Si tocmai această presimțită unitate a viziunii metafizice prezentată de Nae Ionescu la cursul din 1936-1937 apare complet anihilată prin neinspiratele împărțiri ale editorului Marin Diaconu după presupuse probleme.

Așa cum am mai avut ocazia să constat și în legătură cu împărțirea dialogului platonic *Parmenide*, delimitarea unor părți de altele, când nu este făcută de autor, atrage după sine grave riscuri. Primul este cel de a-l presupune pe Platon stabilind fel și fel de titluri unor bucăți din dialogul *Parmenide*. Ca urmare imediată, prezentarea filozofiei platonice din acest dialog s-a limitat deseori la discutarea titlurilor diferitelor bucăți. Grăitoare este comentarea unei așa-zise "critici a Teoriei Ideilor" pe care Platon ar fi făcut-o în dialogul *Parmenide***.** Ea a devenit o eroare atât de frecventă încât -pentru unii – tinde să ia forma unui adevăr indiscutabil **(**vezi Isabela Vasiliu-Scraba, MISTICA PLATONICĂ, Slobozia, 1999). Al doilea risc constă în sugerarea unei anume chei de lectură, ce aparține în exclusivitate autorului feluritelor împărțiri, și nu filozofului grec. Al treilea și cel mai însemnat risc constă în însăși distrugerea unității de gândire a unei opere, prin ulterioarele ei împărțiri care nu au cum să obțină acordul unui autor plecat de mult din lumea celor vii. De altfel, nu este dificil de imaginat că orice adăugire apărută cu ocazia editării duce implicit la devalorizarea gândirii autorului astfel editat. Ceea ce însă ar trebui să tragă un semnal de alarmă este faptul că diversele propuneri de împărțire nu ajută înțelegerea niciunui text filozofic. Din contră, ele perturbă accesul la înțelegerea scrierilor filozofice de mare prestigiu.

În cazul celor gândite de Nae Ionescu, subtilitatea și profunzimea cu care tratează problema metafizicii de pe pozițiile gânditorului creștin, dar mai ales deplina coerență a viziunii sale metafizice se poate decela **numai făcând cu totul abstracție de titulatura propusă pentru fiecare curs și, desigur, de subdiviziunile "după probleme"**, prin care îngrijitorul textului prelegerilor a ținut să împartă fiecare curs.

După propria-i mărturisire, împărțind textele cursurilor lui Nae Ionescu, editorul Marin Diaconu s-a dorit un continuator al lui Dumitru Cristian Amzăr. Într-adevăr, în prima ediție (litografiată) a cursurilor pe care le-a îngrijit, tânărul Amzăr a propus și el "planuri de lecție" pentru fiecare din prelegerile profesorului Nae Ionescu.

Primul curs tipărit de Mircea Vulcănescu, Constantin Noica și Constantin Floru în 1941 (Nae Ionescu, **Istoria logicei.** 1929-1930) cuprinde titlurile și subdiviziunile propuse de Amzăr, cu specificarea că schimbarea lor prin altele (puse de alți foști studenți de-ai lui Nae Ionescu) nu se justifică, editorul cursului litografiat oferind aceeași garanție pe care "ar fi oferit-o o nouă împărțire a celor care au revizuit textul". Lucrurile se înfățișează însă diferit imediat după tipărirea acestui prim volum al operelor filozofice ale lui Nae Ionescu.

La următoarele două volume publicate în 1942 și în 1943, așadar pe când căpătaseră o mai mare familiaritate cu gândirea lui Nae Ionescu, editorii (Mircea Vulcănescu, Constantin Floru și Constantin Noica) nu numai că nu și-au mai pus problema unei noi împărțiri, dar chiar s-au decis să renunțe la orice subdivizare, păstrând numai titlurile date de Amzăr fiecărei prelegeri. Pentru al patrulea curs tipărit în 1944 (vezi Nae Ionescu, *Metafizica*.1929-1930) editarea s-a făcut mai în grabă. Mircea Vulcănescu spera să reușească a tipări și un al cincilea volum care să cuprindă cursul de istoria metafizicii, ținut de Nae Ionescu în anul universitar 1930-1931. Probabil de aceea, pentru cel de-al patrulea volum s-au preluat la repezeală divizările după presupuse probleme din cursul litografiat.

Desigur, pentru cititorii care nici nu au posibilitatea, și nici nu-și propun vreun moment să urmărească cele gândite de Nae Ionescu, niște titluri și subtitluri adăugate textului apar ca un adevărat colac de salvare. Copiindu-le, cum am constatat la autorul volumului „De la Eminescu la Petre Țuțea" (Ed. Anastasia, 2000) ei cred că au transmis mai departe, altor cititori (la fel de inocenți într-ale filozofiei), niște repere ale viziunii metafizice aparținându-i lui Nae Ionescu și nicidecum lui Marin Diaconu.

În nota privitoare la ediția apărută în 1997 a **cursului de logică** predat de Nae Ionescu în 1926-1927, editorul Marin Diaconu consemna cu o teribilă candoare cum cititorii, parcurgând din tabla de materii titlurile și subtitlurile (pe care el le-a gândit și le-a propus pentru fiecare prelegere), ar avea libertatea să se decidă, **în cunoștință de cauză**, "dacă să citească sau nu cartea în întregime" (vezi Nae Ionescu, **Introducere în logica matematică**, Ed. Eminescu, Bucuresti, 1997, p.187). Altfel spus, după ce au citit cele gândite de Marin Diaconu, cititorii sunt liberi să aleagă dacă mai doresc sau nu mai doresc să citească și cele expuse cândva la cursurile sale de Nae Ionescu.

E drept că profesorul Nae Ionescu, la cursul din 18 februarie 1927, spusese studenților că uneori cititorii se pot opri la consultarea tablei de materii a unei cărți. Dacă e bine alcătuită, tabla de materii ar fi (la o citire rapidă) pasul imediat următor după citirea autorului și a titlului unei cărți. Dar condiția de bază a unei astfel de succinte luări de contact este, fără nici o îndoială, ca autorul cărții să fie și autorul tablei de materii. Tocmai ce a pierdut din vedere Marin Diaconu.

Când Nae Ionescu spusese că o carte nu poate să fie bună dacă tabla ei de materii "nu este logic și sistematic lucrată", el avea perfectă dreptate. Căci numai în tabloul sinoptic pe care un autor (și nu altcineva!) îl oferă lucrării sale (printr-o tablă de materii judicios alcătuită) se vede măsura în care autorul a fost capabil să domine subiectul tratat, să dezvolte într-o deplină coerență tema sugerată prin titlul cărții sale.

În cazul volumelor ce cuprind cursurile ținute de Nae Ionescu, impresia (bună sau rea), pe care tabla de materii i-o sugerează la o primă lectură oricărui cititor, este exact lucrul de care cititorul ar trebui să facă abstracție. Firește, numai dacă vrea să cunoască gândirea filozofică a lui Nae Ionescu.

Înainte de a ne apropia propriu-zis de viziunea metafizică prezentată de Nae Ionescu la cursul de metafizică din 1936-1937, să vedem în ce fel apare ea în înfățișarea pe care i-a dat-o editorul Marin Diaconu. După o introducere despre care nu știm decât că ar fi "**introducere**" (prima prelegere) aflăm că întâi ar fi fost tratată problema "**existenței**" (a II-a prelegere), apoi problema "**ființei**" (prelegerea a III-a), pe urmă despre "**ființă și eu**" (prelegerea a IV-a), ce și-ar afla continuarea în problematica "**eului în fața existenței**" (tratată în cea de-a V-a prelegere). Într-o notă, îngrijitorul textului citează părerea studentei Jeni Acterian după care Nae Ionescu ar confunda ființa cu existența, ceea ce dovedește cât de puțin se străduise ea să înțeleagă cursul lui Nae Ionescu, în care diferența dintre ființă și existență a apărut cu toată limpezimea.

Făcând o mică paranteză, credem că dacă ar fi testați niște profesori de filozofie, nici unul (chiar și după citirea "**Tratatului de metafizică**") nu ar ști să spună în ce constă diferența, de ce în unele scrieri filozofice de autori străini corect este de pus "ființa", într-altele "existența", unde-i locul uneia și unde al celeilalte, dacă sunt diferite, ce le face să fie așa. Citând spusa lui Gabriel Marcel după care „știința rezolvă probleme" cu orientarea ei specifică în finitudine și în realitatea sensibilă, Theodor Cazaban diferenția problematica *existenței* de „întrebarea asupra *ființei*" pe care și-o pun metafizicienii (vezi Th. Cazaban, *Eseuri și cronici literare*, Ed. „Jurnalul literar", București, 2002, p. 150).

In cartea mea DESPRE EXISTENȚĂ, FIINȚĂ ȘI ESENȚĂ (Ed. Mirisa, 1996) am argumentat de ce sunt nefericite cele două traduceri românești ale aceleiași scrieri thomiste (**De ente et essentia**) apărute la distanță de trei ani una de cealaltă. Prima, intitulată *Despre ființă și esență* a fost publicată în 1995 la Editura Paideia. Ea îi aparține traducătorului Dan Negrescu. La cealaltă variantă, aparținându-i lui Eugen Munteanu, însuși titlul, *Despre fiind și esență*, avertizează cititorul asupra nivelului coborât al traducerii (cauzat tot de imposibilitatea traducătorului de a urmări gândirea filozofică thomistă), a fost publicată în 1998 la Editura Polirom din Iași.

Dar să revenim la "**Tratatul de metafizică**" din 1936-1937. Abia după cinci prelegeri, dacă ar fi să ne luăm după titlurile propuse de Marin Diaconu, Nae Ionescu ar ajunge la "**obiectul metafizicii**" (prelegerea a VI-a). Imediat după aceea ar fi abordat unele probleme legate de "**trăirea existenței prin mistică, religie și metafizică**".

După "**trăirea existenței…**", în cursul al VIII-lea (spre a o încurca și mai mult pe Jeni Acterian, studenta care-i punea note în jurnalul ei personal), Nae Ionescu ar fi tratat despre "**ființă și trăire**", în al IX-lea despre "**determinațiile ființei**", pentru ca în cel de-al X-lea curs să ajungă să discute despre "**timp ca formă a existenței**", iar în cel de-al XI-lea curs despre "**modurile de manifestare ale timpului**".

Cursurile următoare, la care stenogramele lipsesc, după notele rămase de la Nestor Ignat publicate în carte, ar fi fost, unul despre "**spațiu**" (al XII-lea) și celălalt despre "**materie**" (al XIII-lea). După acestea, Nae Ionescu ar fi vorbit două cursuri despre problema "**libertății**" (cursurile XIV și XV).

În al XVI-lea curs el ar fi vorbit despre "**cunoaștere ca raport între om și existență**", urmând să abordeze probleme legate de "**cunoaștere-iubire-dăruire-mântuire**" (cursul XVII). Apoi vine "**metafizica suferinței**" (cursul XVIII), "**raportul omului cu transcendența**" (cursul XIX), pentru ca la cursul al XX-lea să citim sibilinicul titlu "**a fi și a nu fi sau ființa ca ființă**, unde Nae Ionescu tratează despre "**dăinuirea dincolo de moarte**".

Cursul al XXI-lea ar trata despre "**ființa umană -între întuneric și lumină**", iar la ultimul curs (al XXII-lea) Nae Ionescu ar fi ajuns să înfățișeze auditoriului soluția sa metafizică sunând astfel:"**Prin comunitate -pe drumul către Dumnezeu**".

Într-un articol publicat în 1937, Nae Ionescu observa că există, și este foarte normal să existe, doar "feluri naționale de a trăi cuvântul lui Dumnezeu", nu și feluri "individuale", pentru că "nimeni nu poate ieși din determinantele istorice pentru a trăi cuvântul lui Dumnezeu cum este în sine". Înainte cu zece ani ținuse un curs despre filozofia protestantismului, din care s-au păstrat stenografiate doar câteva prelegeri.

Dintre protestanți, anglicanii îi păreau a avea „cea mai vie conștiință a sărăciei lor religioase" (mai 1926). In fracțiunile sale înaintate, protestantismul s-ar constitui într-un fel de liberă cugetare mistică și religioasă", văzând în Iisus nu pe fiul coetern Tatălui ci numai… pe cel mai mare dintre păstorii de suflete" (Nae Ionescu). Inscrise în „ideologia juridică" a statului modern, în structura spirituală a acestuia, sectele (mistice sau protestante) ar fi , ca spiritualitate, incomparabil inferioare ortodoxiei. Pe 26 iunie1926 el scrisese în „Cuvântul" că „Biserica de răsărit păstrează neștirbită tradiția creștinismului, în forma ei cea mai autentică" și că „Luther a vrut să facă creștinism ignorând răsăritul" (N.I.).

Vom mai zăbovi puțin la titlul propus de Marin Diaconu pentru ultima prelegere a cursului de metafizică din 1936-1937 ("Prin comunitate -pe drumul către Dumnezeu"). Pentru că titlul are un marcat aspect de soluție găsită de Profesor și oferită studenților spre folosire, de ca și cum soluția metafizică de echilibrare ar fi încetat să fie personală, cum o declarase Nae Ionescu în repetate rânduri. Or, Nae Ionescu nu a oferit nimănui spre folosire soluția sa metafizică, cum nici un filozof nu a putut vreodată oferi cuiva soluțiile sale. Însăși împrumuturile dintre filozofi, observa cu mare finețe Nae Ionescu, se păstrează la nivel de vocabular, răstălmăcit și acesta.

Mircea Eliade s-a pronunțat foarte explicit în legătură cu oferta pe care Nae Ionescu o făcea studenților săi: "serii întregi de studenți au fost învățați sistematic să nu creadă în cărți, în teorii generale, în dogme" (vezi Mircea Eliade, *Funcția socratică a lui Nae Ionescu*, în rev. "Pan", An I, nr. 3, 1-15 aprilie 1941). Mihai Șora, care l-a avut profesor pe Nae Ionescu chiar în anul universitar 1936-1937, aduce precizarea (pentru unii nespus de binevenită!) că viziunea metafizică a lui Nae Ionescu nu semăna câtuși de puțin cu o "ideologie", cu un ansamblu de idei "gata răcite și combinate după nevoile cauzei". Ea era "faptă vie a gândului în căutare de expresie" (vezi Mihai Șora, *Profesorul meu, Nae Ionescu,* în vol.: *Nae Ionescu în conștiința contemporanilor săi.* Crestomație de G. Stănescu, 1998, p. 367). „Il vedeam…citindu-ne în latinește un silogism din Pascal…Profesorul începea să adâncească fiecare concept…și să ne trimită la paginile marei *Patrologii* catolice…Apoi…începea să ne arate păcatul de formă al silogismului. Analiza nu ținea niciodată prea mult, dar ne istovea prin caracterul ei tulburător" își amintea Axente Sever Popovici în 1941.

Aceleași impresii ca si ale lui Mihai Șora despre cele gândite de Nae Ionescu le găsim și la poetul și eseistul Horia Stamatu (1912-1989), care arăta lămurit cum profesorul Nae Ionescu nu își putea asuma rolul de "ideolog" și nici de "teoretician", pentru simplul motiv că atât teoria cât și ideologia constituiau pentru filozoful Nae Ionescu "primejdii ale gândirii, de care învăța pe tineri cum să se ferească" (vezi Horia Stamatu, în vol.: *Nae Ionescu în conștiința contemporanilor săi.* Crestomație de G. Stănescu, 1998, p. 327).

Citind titlul "Prin comunitate – pe drumul către Dumnezeu" unii cititori s-ar mai putea gândi că titlul dat de Marin Diaconu celei de-a XXII-a prelegeri s-ar potrivi la fel de bine și pentru prelegerea a XVII-a, intitulată de îngrijitorul textului "Cunoaștere-iubire-dăruire-mântuire". Pentru că și în prelegerea a XVII-a se găsește (printre altele) sfera problematică semnalată de titlul pus ultimei prelegeri. Dar să încercăm să readucem lucrurile pe făgașul lor. La ultimul curs, Nae Ionescu nici nu dezvăluie soluția de echilibrare pentru neliniștea sa metafizică, nici nu propune în folosul altora soluția sa. Cu tot aspectul ei personal, soluția a prins contur (sau, dacă vrem, "s-a dezvăluit") pe parcursul unui întreg an universitar, așa cum ne putem da seama citind acum, după mai bine de șapte decenii, ultimele sale prelegeri pe tema metafizicii.

În încheierea discuției despre "cele de dincolo", subiect ce ar constitui, în opinia lui Nae Ionescu (dar nu numai în opinia lui!), obiectul metafizicii, gânditorul creștin a tratat despre "singularitatea, unicitatea" pe care Dumnezeu o capătă din perspectiva celui care tinde spre împlinirea ființei sale, conștient că împlinirea sa este cu neputință de realizat în cazul când ar face abstracție de neamul, "de pământul", din care s-a ivit.

Națiunea definește pe fiecare om, dar nu trebuie făcută confuzia între "cuvântul lui Dumnezeu, care e absolut" și "trăirea cuvântului lui Dumnezeu de către oameni, care trăire, fiind fapt istoric, nu poate fi decât relativă" (vezi Nae Ionescu, *Naționalism și ortodoxie*, în rev. " Predania", nr. 8-9/ 1937). Încă și mai limpede, Nae Ionescu arăta că "a crede că se poate trece, în veac încă, peste hotarele confesionale și politice, însemnează a uita că și istoria tot de Dumnezeu e făcută, și a socoti că se poate anula realitatea formelor de viață, așa cum le-a lăsat Dumnezeu" (Ibid.). Gândind asupra lumii, metafizicianul Nae Ionescu se situa pe pozițiile unei "umile supuneri în fața realului" (vezi "Cuvântul" din 10 febr. 1938), metoda sa fiind prin excelență "descriptivă". Nae Ionescu nu credea în "teoria omului creator de istorie". Însăși "ideologia", după Nae Ionescu, n-ar fi altceva decât "un cuvânt scornit de ideologi, (…) care au inventat teoria omului creator de istorie" (Ibid.).

Problema "singularității" lui Dumnezeu poate părea nouă. În fapt, ea este veche de când lumea. Iar Nae Ionescu era perfect conștient de vechimea ei, după cum era conștient și de necesitatea actualizării ei. La drept vorbind, încă de pe timpul lui Platon, pentru un filozof, (termen platonic corespunzător "celui ce se vrea împlinit în ființa sa") era exclusă "uitarea pământului din care s-a ivit", ca să folosim cuvintele lui Nae Ionescu. Pentru Platon, asta nu echivala cu altceva decât cu respectarea legilor cetății, cu îndeplinirea îndatoririlor față de cetatea în care s-a născut filozoful (cel mai indicat să propună noi legi), iar în cazul filozofului-metec, a îndatoririlor față de cetatea care-l adăpostește (vezi Platon, *Politeia*, 520 b-c). Fiindcă numai având îndatoriri precum ceilalți, respectând aceleași legi (și nu unele speciale pentru ei) metecii se integrau printre ceilalți cetățeni ai polisului grecesc în care se stabiliseră.

Abandonând comentariile în jurul ultimului titlu, fiindcă el îmbie și la alte comentarii, ne vom întoarce să privim toate titlurile propuse de Marin Diaconu pentru cele douăzeci și două de prelegeri. Oferă aceste titluri impresia unei gândiri unitare? A unei originale viziuni metafizice? Nicidecum! Dacă ne-am lua după ele, am crede că avem de-a face cu o perfect arbitrară suită de probleme expuse după o totală lipsă a unui plan de gândire.

Mai mult, pe alocuri, titlurile de curs propuse de Marin Diaconu dau chiar impresia de fișe desprinse dintr-un dicționar, fișe din care se poate citi, ce este cu "timpul", cu "spațiul", cu "materia", cum este cu problema libertății. Poate oare fi pusă pe seama lui Nae Ionescu această harababură ieșită dintr-o suită de titluri care nu-i aparțin? Fără îndoială că nu!

REPERE BIBLIOGRAFICE

- Isabela Vasiliu-Scraba, Metafizica lui Nae Ionescu în unica și dubla ei înfățișare, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2000, ISBN 973-8134-06-4; https://philpapers.org/rec/VASMLN (https://philpapers.org/rec/VASMLN) ; a se vedea șI http://www.worldcat.org/title/metafizica-lui-nae-ionescu-in-unica-si-in-dubla-ei-infatisare/oclc/48753439 (http://www.worldcat.org/title/metafizica-lui-nae-ionescu-in-unica-si-in-dubla-ei-infatisare/oclc/48753439).

- Isabela Vasiliu-Scraba, În labirintul răsfrângerilor.Nae Ionescu prin discipolii săi : Țuțea, Cioran, Noica, Eliade, Mircea Vulcănescu și Vasile Băncilă, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2000, ISBN 973-8134-05-6; https://philpapers.org/archive/VASILR.pdf (https://philpapers.org/archive/VASILR.pdf)
- Isabela Vasiliu-Scraba, Martirii închisorilor în viziunea lui Mircea Eliade si a Părintelui Arsenie Boca, pe hârtie în rev. „Tribuna" (Cluj-Napoca), nr. 255/2013, pp.9-10; https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/noaptea-de-sanziene/ (https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/noaptea-de-sanziene/) ; sau, o variantă mai scurtă, în rev. „Nord literar", Baia Mare, nr. 2 (93), februarie 2011, http://www.nord-literar.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=998&Itemid=46 (http://www.nord-literar.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=998&Itemid=46) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Un fals filosof al religiilor -Andrei Pleșu- despre unul autentic: Mircea Eliade, pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, anul XIII, 1-15ian., nr. 272/2014, pp.15-16; https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-plesueliade10/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-plesueliade10/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Un al patrulea volum de Istoria credințelor si ratatele colaborări ale lui Eliade cu I.P. Culianu, pe hârtie în rev. „Argeș", Pitești, Anul IX (XLIV), Nr.4 (322), aprilie 2009, p. 22, sau https://isabelavs2.wordpress.com/articole/culianu_in_colab3/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/culianu_in_colab3/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Moartea spirituală în receptarea din țară și visul premonitoriu al lui Eliade, pe hârtie în rev. „Argeș", Pitești, Anul VIII (XLIII), Nr.12 (318), dec. 2008, p. 36, https://fr.scribd.com/doc/234897986/IsabelaVasiliuScrabaReceptareEliade (https://fr.scribd.com/doc/234897986/IsabelaVasiliuScrabaReceptareEliade) si în „Revista Română", Iași, nr. 55/ 2009, pp 16- 17, http://astra.iasi.roedu.net/pdf/nr55p16-17.pdf (http://astra.iasi.roedu.net/pdf/nr55p16-17.pdf) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Mircea Eliade într-o colaborare cu bucluc, în rev. „Jurnalul literar", București, ian.- martie 2010; https://fr.scribd.com/doc/226206379/IsabelaVasiliuScrabaEliadeCuliBeletristica (https://fr.scribd.com/doc/226206379/IsabelaVasiliuScrabaEliadeCuliBeletristica) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Micșorarea lui Eliade si gonflarea lui Culianu prin felurite tertipuri, pe hârtie în rev. „Tribuna" (Cluj-Napoca), nr. 266/2013, pp. 7-8 si nr. 267/ 2013, pp. 5-6, octombrie; on-line în revista canadiană: http://www.alternativaonline.ca/IVS1312.html (http://www.alternativaonline.ca/IVS1312.html) ; sau https://fr.scribd.com/doc/179318328/IsabelaVScrabaMicsorareEliadeGonflareCulianu (https://fr.scribd.com/doc/179318328/IsabelaVScrabaMicsorareEliadeGonflareCulianu) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Noica despre arherul istoric întrupat de Mircea Eliade, pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, nr. 253/2013, pp. 4-6, sau, https://isabelavs2.wordpress.com/articole/8noica-tabor/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/8noica-tabor/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Eliade și detractorii lui, sau Răfuiala oamenilor de rând cu omul superior, pe hârtie în rev. „Acoalda", Satu Mare, nr.4, aprilie 2014, p.15 sau https://fr.scribd.com/doc/225083365/IsabelaVasiliuScrabaEliadeDetractori (https://fr.scribd.com/doc/225083365/IsabelaVasiliuScrabaEliadeDetractori) , sau, o variantă mai elaborată din site-ul personal, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliadedetractori4/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliadedetractori4/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Ceva despre Școala tăiristă inaugurată de Nae Ionescu, pe hîrtie în rev. „Tribuna" (Cluj-Napoca), nr. 258/2013, 1-15 iunie 2013, pp.4-5, https://isabelavs2.wordpress.com/articole/timpul-amintirii/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/timpul-amintirii/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Wikipedia.ro confiscată de o mafie cu interese ascunse, pe hârtie în rev. „Vatra veche", Anul VI, nr.2 (62), febr. 2014, pp.46-50, https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediaro19/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediaro19/) , sau varianta inițială

intitulată „Wikipedia.ro citită printre rânduri", http://blogideologic.wordpress.com/2013/06/02/isabela-vasiliu-scraba-wikipedia-ro-citita-printre-randuri/ (http://blogideologic.wordpress.com/2013/06/02/isabela-vasiliu-scraba-wikipedia-ro-citita-printre-randuri/)

- Isabela Vasiliu-Scraba, Răbdarea îngerească a lui Mircea Eliade cu Ioan Petru Culianu, în rev. „Oglinda literară", Focșani, Anul VII, nr. 84, dec. 2008, p.3956, sau, https://isabelavs2.wordpress.com/articole/rabdareaeliade8/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/rabdareaeliade8/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Mircea Eliade la 25 de ani de la moartea acestuia și la 30 de ani după moartea discipolului său, Sergiu Al-George, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, nr.10, octombrie 2011, p.6, 7, si 26, sau, https://isabelavs2.wordpress.com/articole/precizariculianu3/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/precizariculianu3/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Despre lipsa de individualizare a călăilor, sau Despre lipsa individualizării anchetatoarei din romanul eliadesc „Pe Strada Mântuleasa", pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, anul XII, 16-28febr., nr. 251/2013, pp.20-21, sau http://fr.scribd.com/doc/172501135/IsabelaVScrabaEliadeStrMantuleasa (http://fr.scribd.com/doc/172501135/IsabelaVScrabaEliadeStrMantuleasa).
- Isabela Vasiliu-Scraba, Acad. M. Eliade și neo-iobăgia ideologică post-decembristă; în rev. „Acolada", Satu Mare, nr.3 (100)/2016, p.14 ; on line https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-acadmieliade/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-acadmieliade/); sau http://www.scribd.com/doc/200150811/IsabelaVasiliuScrabaAcadEliade (http://www.scribd.com/doc/200150811/IsabelaVasiliuScrabaAcadEliade) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Mircea Eliade despre neo-platonismul din arta lui Camilian Demetrescu, pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, nr. 264/2013, pp. 28-29, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliade10-camilian/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliade10-camilian/), sau, în Revista „Agero" din Stuttgart, https://fr.scribd.com/doc/168929559/IsabelaVasiliuScrabaEliadeCamilianDemetrescu (https://fr.scribd.com/doc/168929559/IsabelaVasiliuScrabaEliadeCamilianDemetrescu) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Contextualiză Elemente pentru o topologie a prezentului, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2002, ISBN 973-8134-24-2; http://www.worldcat.org/search?q=Isabela+vasiliu-scraba&qt=owc_search (http://www.worldcat.org/search?q=Isabela+vasiliu-scraba&qt=owc_search) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Eliade și unul dintre turnătorii săi anonimizați, în rev. „Acolada", Satu Mare, Anul XI, nr.1 (110) ianuarie 2017, p.17, fragmente de articol ; https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/secuculieliade/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/secuculieliade/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Himericul discipolat de la Păltiniș, pretext de fină ironie din partea lui Noica; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, nr.4 (67), 2013, pp.16- 17; http://www.omniscop.ro/himera-discipolatului-de-la-paltinis-pretext-de-fina-ironie-din-partea-lui-noica/ (http://www.omniscop.ro/himera-discipolatului-de-la-paltinis-pretext-de-fina-ironie-din-partea-lui-noica/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Himera „Școlii de la Păltiniș", ironizată de Noica; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, nr.2 (65), febr. 2013, p.16 si p.22; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/) ; sau on-line https://blogideologic.wordpress.com/2013/04/08/isabela-vasiliu-scraba-himera-discipolatului-de-la-paltinis/ (https://blogideologic.wordpress.com/2013/04/08/isabela-vasiliu-scraba-himera-discipolatului-de-la-paltinis/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Pelerinaj la Păltinișul lui Noica ; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/pelerinaj-noica/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/pelerinaj-noica/) .

- Isabela Vasiliu-Scraba, Metafizica ființei în viziunea lui Nae Ionescu; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XII, nr.9 (130), sept. 2018, p.16 si p.18; https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/nae-metafizica2/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/nae-metafizica2/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Orice mare inteligență basculează între filozofie și religie" sau Nae Ionescu și Petre Țuțea, pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, nr. 296/2015, și nr. 304/2015 ; on-line în rev. „Clipa", California, SUA, dec. 2014 http://www.clipa.com/a12740-ORICE-MARE-INTELIGENTA-BASCULEAZA-206-NTRE-RELIGIE-SI-FILOZOFIE-Petre-Tutea.aspx (http://www.clipa.com/a12740-ORICE-MARE-INTELIGENTA-BASCULEAZA-206-NTRE-RELIGIE-SI-FILOZOFIE-Petre-Tutea.aspx) ; sau https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-tuteanae/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-tuteanae/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, În labirintul răsfrângerilor.Nae Ionescu prin discipolii săi : Țuțea, Cioran, Noica, Eliade, Mircea Vulcănescu și Vasile Băncilă, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2000, ISBN 973-8134-05-6; https://philpapers.org/archive/VASILR.pdf (https://philpapers.org/archive/VASILR.pdf) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Noica printre oamenii mici și mari ai culturii noastre la 25 de ani de la moarte; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, Anul VI, nr. 2 (52), febr. 2012, p.19; http://www.totpal.ro/isabela-vasiliu-scraba-noica-printre-oamenii-mici-si-mari-ai-culturii-noastre-la-25-de-ani-de-la-moarte/ (http://www.totpal.ro/isabela-vasiliu-scraba-noica-printre-oamenii-mici-si-mari-ai-culturii-noastre-la-25-de-ani-de-la-moarte/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Filozofia lui Noica – între fantasmă si luciditate, Slobozia, 1992; https://philpapers.org/rec/VASFLC (https://philpapers.org/rec/VASFLC) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Noica în cifru „humanist", pe hârtie în „Acolada", Satu Mare, anul V, nr 4 (42), aprilie 2011, p.16; https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavasiliuscrabanoicahumanitas5/ (https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavasiliuscrabanoicahumanitas5/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Mircea Eliade în diverse wikipedii, pe hârtie în rev.„Tribuna", Cluj-Napoca, anul XII, nr.269/ 2013, p.12 ; https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliadewikipedii5/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliadewikipedii5/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Mircea Eliade, Vintilă Horia și un istoric răpit prin Berlinul de est, pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, anul XV, nr.333/ 2016, pp.19-20 și nr.334/ 2016, p. 25; on-line https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-auredecei/ (https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-auredecei/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Suspecta moarte a lui Noica, pe hârtie în rev. „Plumb", Bacău, Anul V, nr.34,ianuarie 2010, p.4; http://romanianstudies.org/content/2009/12/13/constantin-noica-1909-1987-centenar-isabela-vasiliu-scaraba/ (http://romanianstudies.org/content/2009/12/13/constantin-noica-1909-1987-centenar-isabela-vasiliu-scaraba/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, O carte premiată sub șocul „sperieturii cu termeni grecești": Virgil Ciomoș, Timp și eternitate, București, 2000, pe hârtie în rev.„Tribuna", Cluj-Napoca, anul XIII, nr.295/ 2014, pp.19-20; în rev. „Clipa", SUA, dec. 2014 ; http://www.clipa.com/print_a12738-O-carte-premiata-sub-socul-sperieturii-cu-termeni-grecesti%E2%80%9D.aspx (http://www.clipa.com/print_a12738-O-carte-premiata-sub-socul-sperieturii-cu-termeni-grecesti%E2%80%9D.aspx) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Filozoful Noica, un marginalizat al culturii comuniste și postcomuniste, în „Tribuna", Cluj-Napoca, nr.282/2014, pp.23-25 ; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-noicalistaneagra8/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-noicalistaneagra8/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, Dialoguri cu Eliade întrerupte printr-o colaborare ratată de Culianu, în „Poesis", Satu Mare, Anul XXI, Nr. 228-229-230, ianuarie-martie, 2010, pp.74-78; https://www.scribd.com/document/188003307/IsabelaVScrabaEliadeCuliBeletristica (https://www.scribd.com/document/188003307/IsabelaVScrabaEliadeCuliBeletristica) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Modelul Antim și modelul Păltiniș, în rev. „Clipa", SUA, Anul XXV, iunie 2015; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-noicaolga/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-noicaolga/) , sau, http://www.clipa.com/a13398-Modelul-Antim.aspx (http://www.clipa.com/a13398-Modelul-Antim.aspx) .

- Isabela Vasiliu-Scraba, Nae Ionescu despre superbia animi", pe hârtie în „Acolada", Satu Mare, anul X, nr 6 (103), iunie 2016, p. 10; https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-creatiune/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-creatiune/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Platon la doi foști discipoli ai Profesorului Nae Ionescu: Mircea Vulcănescu șI Mircea Eliade, pe hârtie în „Tribuna", Cluj-Napoca, anul XV, nr.342/ 2016, p.10 și p.31; https://isabelavs2.wordpress.com/vulceliadeplaton/ (https://isabelavs2.wordpress.com/vulceliadeplaton/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Românismul lui Mircea Eliade și teroarea istoriei, pe hârtie în „Acolada", Satu Mare, anul X, nr 10 (107), octombrie 2016, p.13; https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/romanismeliade/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/romanismeliade/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, Figuri ale filozofiei românești, Partea I si Partea II-a, pe hârtie în „Acolada", Satu Mare, anul XI, nr 3 (112), martie 2017, pp. 17-18; anul XI, nr.4 (113), aprilie 2017, p. 17; https://isabelavs2.wordpress.com/alexandru-dragomir/isabelavs-dragomirvuia/ (https://isabelavs2.wordpress.com/alexandru-dragomir/isabelavs-dragomirvuia/).

Cuvinte cheie: Filozofie românească — Mircea Eliade — Nae Ionescu — istoria ideilor –Isabela Vasiliu-Scraba – marxismul pavlovian/ neomarxism– istorie literară.

Autoare: ISABELA VASILIU-SCRABA, vezi fișa scriitoarei din Wikipedia înainte de vandalizarea ei de către birocratul Mycomp care a îndepărtat din titlurile cărților pe care scriitoarea le-a publicat în post-comunism și informații despre studiile ei post-universitare: https://isabelavs2.files.wordpress.com/2014/12/fisa-din-wikipedia-ro.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2014/12/fisa-din-wikipedia-ro.pdf) .

Sursa: https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-2ambalaj/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-2ambalaj/)